

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль виробничих запасів на прикладі ПрАТ
«Чорноморський паливний термінал»
(назва теми)

Виконавець:

студентка 4 курс 1 групи (41 групи ОЕФ)

Швець Ірина Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Муренко Тетяна Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Проблеми обліку виробничих запасів в сучасних умовах набувають особливої актуальності в зв'язку з потребою швидкої і достовірної інформації. Процес відображення їх в обліку, який складався роками не задовольняє інформацією управлінський персонал. Тому станом на сьогоднішній день важливим є вирішення питання пристосування сучасної системи обліку виробничих запасів на підприємствах до вимог оптимізації оперативності та достовірності надання інформації для потреб менеджменту з метою раціоналізації управління такими активами та підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання в цілому.

Мета дослідження. Висвітлення питань і проблем обліку виробничих запасів на підприємстві та визначення шляхів його удосконалення.

Завдання дослідження:

- дослідити економічну сутність виробничих запасів, класифікацію та оцінку;
- визначити організацію складського та бухгалтерського обліку запасів;
- надати загальну економічну характеристику підприємства;
- охарактеризувати первинні документи, що використовуються при здійсненні операцій з виробничими запасами;
- дослідити практику обліку виробничих запасів на ПрАТ «Чорноморський паливний термінал»;
- охарактеризувати контроль операцій з виробничими запасами на досліджуваному підприємстві;
- проаналізувати ефективність використання виробничих запасів на досліджуваному підприємстві;
- розглянути інвентаризацію як метод контролю;
- узагальнити результати дослідження;
- розробити шляхи вдосконалення обліку та контролю за виробничими запасами на підприємстві, що досліджується.

Об'єктом дослідження є процеси обліку та контролю виробничих запасів.

Предметом дослідження система бухгалтерського обліку і контролю виробничих запасів на ПрАТ «Чорноморський паливний термінал».

Методи дослідження методи порівняння та узагальнення, абстрактно-логічний метод, методи індукції та дедукції, графічний та розрахунково-аналітичний методи, методи систематизації, гіпотези та припущення.

Інформаційна база дослідження: закони та нормативно-законодавчі акти України, які регламентують правила зберігання та використання виробничих запасів на підприємстві, Накази органів державного управління, зовнішня та внутрішня звітність підприємства, первинна документація підприємства, звіти офіційних статистичних видань, облікові реєстри, матеріали наукових конференцій.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (38 найменувань) та 42-ох додатків. Загальний обсяг роботи становить 75 сторінок. Основний зміст викладено на 59 сторінках. Робота містить 13 таблиць, 3 рисунка.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти обліку запасів на сучасному етапі»* розглянуто економічну сутність виробничих запасів, їх класифікацію та оцінку, організацію складського та бухгалтерського обліку виробничих запасів, а також проблемні питання обліку виробничих запасів. Запропоновано розроблювати конкретні програми внутрішньогосподарського контролю, спростувати оформлення операцій, що мають відношення до оприбуткування та витрат матеріальних цінностей, для своєчасного відображення господарських операцій в реєстрах бухгалтерського обліку необхідно складати графіки надходження до бухгалтерії первинних документів, для підвищення продуктивності праці та покращення бухгалтерського обліку доцільно застосовувати комп'ютерні технології та періодично здійснювати їх оновлення, переходити на більш нові та сучасні версії програм.

У другому розділі *«Особливості обліку виробничих запасів на ПрАТ «Чорноморський паливний термінал»»* проаналізовано економічний стан досліджуваного підприємства, первинні документи, що використовуються при здійсненні операцій з виробничими запасами, практику обліку виробничих запасів на ПрАТ «Чорноморський паливний термінал». Запропоновано підприємству перейти на оновлену версію програми «1-С Бухгалтерія 8.3», розпочати ведення таких первинних документів як акти списання бланків довіреностей, та спростити оформлення операцій щодо внутрішнього переміщення цінностей, шляхом здійснення відповідних записів у картках складського обліку матеріалів і відмови від заповнення накладної-вимоги на внутрішнє переміщення матеріалів.

У третьому розділі *«Контроль і аналіз використання виробничих запасів на підприємстві»* розглянуто методичні аспекти та практику проведення контролю операцій з виробничими запасами на ПрАТ «Чорноморський паливний термінал», проведено аналіз ефективності виробничих запасів на досліджуваному підприємстві, а також розглянуто інвентаризацію як метод контролю. Запропоновано доповнити облікову політику правками щодо підвищення ролі інвентаризацій цінностей на підприємстві, здійснювати розгляд письмових пояснень осіб, які допустили нестачі або псування цінностей та встановлювати розмір збитків, що стягуються з винної особи, шляхом проведення незалежної оцінки відповідно до національних стандартів оцінки, складати графіки подання первинної документації до економічного відділу, а також з метою вдосконалення ефективності використання виробничих запасів, можуть бути запропоновані такі заходи: більш детально обґрунтовувати норми споживання виробничих запасів, матеріально стимулювати працівників щодо їх економії, дотримуватися норм витрат матеріальних ресурсів на одиницю наданої послуги, використовувати ресурсозберігаючу техніку та маловідходні технології для зниження рівня матеріаломісткості.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У ході аналізу теоретичної основи, з'ясувалося, що не існує єдиного визначення в обліковій літературі щодо поняття «виробничі запаси». Кожен дослідник має власне тлумачення цього терміну. Так у результаті дослідження було виявлено, що найбільш точне та загальне визначення «виробничих запасів» трактується саме в П(С)БО 9, згідно з яким запаси - це активи, які утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності, перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва чи утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг.

2. Також у ході дослідження було розглянуто класифікацію запасів. З'ясувалося, що існує багато підходів щодо розділення матеріальних ресурсів на види. Кожен науковець пропонує свій варіант класифікації запасів. Але для простоти ведення бухгалтерського обліку підприємства в основному користуються класифікацією за П(с)БО 9.

3. Слід зазначити, що на практиці не існує одного найкращого методу. Кожен з методів оцінки вибуття запасів має свої переваги та недоліки. Дуже важливо обрати той метод, який дозволяє найточніше провести оцінку з урахуванням інтересів власників підприємства та специфіки виробничої діяльності.

4. Виявлено, що організація складського та бухгалтерського обліку дозволяє більш широко контролювати надходження, витрачання та наявність виробничих запасів.

5. На ПрАТ «Чорноморський паливний термінал» бухгалтерський облік ведеться у застарілій версії програми «1С Бухгалтерія», яка не дає змогу складати деякі звіти, тому на підприємстві економісти витрачають багато часу на складання звітів вручну.

6. Досліджуване підприємство є залежним, фінансово нестійким та зазнає дефіциту власних коштів.

7. Основною формою контролю на ПрАТ «Чорноморський паливний термінал» є інвентаризація.

8. Результат проведення аналізу ефективності використання виробничих запасів на ПрАТ «Чорноморський паливний термінал» показав нестійку тенденцію. На досліджуваному підприємстві спостерігається зростання рівня матеріаломісткості та зниження рівня матеріаловіддачі.